

ಅದು ನಮಗೆ ಹೊಸ ಅನುಭವ. ಮೊದಲಿಗೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು ಮೂರರ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ.

‘...’

‘ಅವತ್ತು ಅದ್ಯಾವ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿದ್ದೋ, ದನಗಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆ ಇದಾವೇಂತ ಅದ್ಯಾವುದೋ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ತಂದು, ನೀರು ಬೆರೆಸಿ ಮೈಗೆ ಬಳಿದ. ನಂಬಿದ್ದೆ ನಂಬು, ಬಿಟ್ಟೆ ಬಿಡು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಎಲ್ಲಾ ಒದ್ದಾಡಿ ಸತ್ತು ಹೋದ್ದು ಕಣೋ. ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು ಅನ್ನೋದು ಆಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾದ ಸತ್ಯ. ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಬಳಿದಿದ್ದು ದೇಹದೊಳಗೆ ಸೇರ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತೇ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ...’ ಆ ದುರ್ಘಟನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಂಬಂತೆ ಗದ್ಗದವಾಯ್ತು ಭಾಮನ ಕಂಠ.

‘ಛೇ, ಅನ್ಯಾಯ...’ ಎಂದ ಭಾರ್ಗವ.

‘ಅನ್ಯಾಯ ಅಲ್ಲ, ಘೋರ ಅಪರಾಧ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ಕತ್ತಿ ತಲೆ ಮೇಲೆ ತೂಗಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನ್ನೋ ಪಾಪ ಭೀತಿ’.

‘.....’

‘ಅದೇ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕವನ್ನು ನಾವೂ ಕುಡಿದು ಎಲ್ಲಾ ಜಂಜಾಟದಿಂದ ಪಾರಾಗೋಣ ಅಂತ ಮಾತಾಡ್ತೊಂದಿ. ನಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯ ಗಟ್ಟಿ ಇತ್ತು. ಸಾಯೋ ಡೈಯರ್ ಬರ್ಲಿಲ್ಲ’.

‘ಭಾಳ ಪಾಡುಪಟ್ಟಿದ್ದಿ ಭಾಮಕ್ಕ...’ ಅಂದ ಭಾರ್ಗವ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಿಂದ.

‘ಸಾವಯವ ತರಕಾರಿ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅನ್ನೋ ಕೂಗು ಆಗಷ್ಟೇ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು. ಹಟ್ಟಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಿ. ಕೈಲೊಂದಿಷ್ಟು ಕಾಸು ಸೇರ್ತು. ನಾದಿನಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಯ್ತು. ಮೈದುನ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವನು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಿಂತ ಅಂತ ಮತ್ತೆ ಹಸು ಸಾಕೋ ಚಪಲ ಶುರುವಾಯ್ತು...’

‘ಹೂಂ’

‘ಹೂಂಗುಟ್ಟೋಕೆ ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ ಕಣೋ. ಎರಡು ನಾಲಕ್ಕಾಗಿ, ನಾಲ್ಕು ಎಂಟಾಗಿ, ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕೋಕೆ ಶುರುವಾಯ್ತು. ಮತ್ತೊಂದಿಷ್ಟು ಜಮೀನು ತಗೊಂಡ್ಲಿ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಿ...’

‘ಅಬ್ಬಾ, ಒಳ್ಳೇ ಸಿನಿಮಾ ಕತೆ ಥರ ಇದೆ...’

‘ನಿಂಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಕತೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ. ಒಂದು ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದೆ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಮಾಡಿ ದುಡಿದಿವಿ. ದುಡಿತ ಕೂಡ ಒಂದು ಗೀಳು, ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮೆ ಕೂತಿರೋಕೆ ಮನಸ್ಸೇ ಬರ್ತಿರ್ಲಿಲ್ಲ.’

‘...’

‘ಈಗ್ಲೂ ನಾವೇನು ಅರಮನೇಲಿ ವಾಸ ಮಾಡ್ತಿಲ್ಲ ಕಣೋ. ಆದರೆ ಉಣ್ಣೋಕೆ, ಉಡೋಕೆ ಕೊರತೆ ಆಗ್ತಿತ್ತುವು ದುಡಿತದಿವಿ. ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇದಿವಿ ಅನ್ನು. ಅಂತೂ ಜೀವನದ ದಾರಿ ಹುಡುಕೊಂಡಿವಿ...’

‘ಸಾಕಲ್ಲ ಅಕ್ಕ? ಇನ್ನೇನಾಗ್ತು?’

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ವಯೋಸಹಜವಾಗಿ ಚಿದಾನಂದನು ಕಾಡತೊಡಗಿದ ಮರೆವೆಯ ಕಾಯಿಲೆ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೆಂದು ಕೇಳಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಮನೆಮಂದಿಗೆಲ್ಲ ಮುಜುಗರ ಉಂಟು ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಮಾವನನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸುವುದು ಶೀಲಾಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಾನಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವಮಾನ, ಕಿರಿಕಿರಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ಭಾರ್ಗವ ಮುಂದಾದರೂ, ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದಂಡ ಎಂದು ಶೀಲಾ ಸುಮ್ಮನಾಗಿಸಿದಳು. ಈ ನಡುವೆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರ್ತಿಸಲಾಗದೆ ಚಿದಾನಂದ ಕೂಗಾಡತೊಡಗಿದ. ಅಪ್ಪನ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಚಿದಾನಂದ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ. ಅಪ್ಪನನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವನ್ನಿಸಿದಾಗ ಶೀಲಾಳೇ ಉಪಾಯವೊಂದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದಳು. ಯಾರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಾರದೆ ತಾನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಭಾಮಳ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿದಾನಂದನ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಮಾವನನ್ನು ಮಗಳ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುವ ಮಾತನಾಡಿದಳು. ಭಾಮಳಿಗೆ ಆಸಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗಬಹುದೆನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರ್ಗವ ಕೋಪಗೊಂಡರೂ, ಶೀಲಾಳ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದಿರಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.



‘ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪನನ್ನ ಕರ್ಕೊಂಡೋಗಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ತೋರಿಸ್ತೇಕು ಅನ್ನೋ ಚಪಲ ಶುರುವಾಯ್ತು. ಅಪ್ಪಾ, ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನ ನೋಡು. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದವಳು ಸೋತಿಲ್ಲ, ಗೆದ್ದಿದಾಳೆ. ಈಗ್ಲಾದ್ದೂ ನಮ್ಮನ್ನ ಹರಸು ಅಂತ ಇಬ್ಬೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು, ಮೊಮ್ಮಗಳ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪನ ಕೈ ಇರಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕನಸೇ ಆಯ್ತು. ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಪ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನ ಕ್ಷಮಿಸೋ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮನಸ್ಸು ಅನ್ನೋದನ್ನೇ ಕಳೆದೊಂಡು ಕೂತಿದಾನೆ...’

ಒಳಗಿನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳಿಗೂ ಕಿವಿಯಾಗಿ ಅಡುಗೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶೀಲಾ ಮಾತುಕತೆ ಈ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಭಾರ್ಗವನನ್ನು ಕರೆದಳು.

‘ಬನ್ನಿ, ತಟ್ಟಿ ಇಡಿ. ಅಡುಗೆ ಆಗಿದೆ...’

‘ಹೋಗೋ ಹೋಗು. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಾತಾಡ್ತಿಟ್ಟಿ ಅಂತ ನಂಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಗ್ತಿದೆ. ತೌರಿನ ಬಳಗದವರ ಮುಂದೆ ಮನಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡೋದು ಹೆಂಗಸರ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಅನಿಸುತ್ತೆ. ನೀನಂತೂ ನನ್ನ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವ ಆಗಿದ್ದೋನು...’

‘ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಅನ್ನೇಡ ಭಾಮಕ್ಕ. ಅದು ಪ್ರೀತಿ. ನನ್ನವರು ಅಂತ ಒಪ್ಪೊಳ್ಳೋ ರೀತಿ’.

ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಚಕಾರ ಎತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಚಿದಾನಂದ. ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡನೋ, ಬಿಟ್ಟನೋ ಅದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ‘ಈಗಿಗ ಮಲಕ್ಕೊಂಡೇ ಇರ್ತೀನಿ ಅನ್ನೋ ಗೀಳು ಶುರುವಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೆ ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲೇನೇ?’ ಅಪ್ಪನ ಕಾಯಿಲೆ, ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮಾತ್ರಗಳ ವಿವರ ಹೇಳಿ ಮಾತ್ರಗಳ ಕವರನ್ನು ಬ್ಯಾಗಿನೊಳಗಿಟ್ಟು ಜಿಪ್ ಎಳೆದ ಭಾರ್ಗವ.

‘ಅದೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನೋಡೋತೀನಿ. ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಂದ್ರೆ ಈಗ ನಮಗೆ ನೆರೆಮನೆ’ ಅನ್ನುತ್ತಾ ಊಟಕ್ಕೆದ್ದಳು ಭಾಮ. ಅಪ್ಪನ ರಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಡೈನಿಂಗ್ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸುವಾಗ ಭಾವಾತಿರೇಕದಿಂದ ಭಾರ್ಗವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹನಿಗೊಡಿದ್ದುವು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಕೊನೆಯ ಊಟವೇ ಅಥವಾ ಮರಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆಯೇ ಅಕ್ಕ? ಅದೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತು ತುತ್ತು ಎತ್ತುವ ಮುನ್ನ ತೋರುಬೆರಳನ್ನು ಭಾಮನ ಕಡೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದ ಚಿದಾನಂದ,

‘ಯಾರು ಇವರು? ಪರಿಚಯ ಆಗ್ತಿಲ್ಲ...’

ಅಪ್ಪನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತನ್ನು ಭಾರ್ಗವ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಆಡಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟವಳ ಹಾಗೆ ಸತ್ಯಭಾಮ ತನ್ನಪ್ಪನನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದಳು. ಮಾತಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗದ ಸ್ಥಳಾಂತರದ ಕಸಿವಿಸಿಯನ್ನು, ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಮರೆತವನಂತೆ ಚಿದಾನಂದ ಮಗಳ ಸೆರಗು ಹಿಡಿದು ಓಡಾಡತೊಡಗಿದ. ಅಲ್ಲಿಗೂ, ಇಲ್ಲಿಗೂ ಇದ್ದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅವನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೇದವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಯಾವುದೋ ಅವ್ಯಕ್ತ ಹಿತಾನುಭವ ಅವನನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಮಾತಿನ ವ್ಯಗ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ, ಮಗನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ, ವರ್ತನೆಗೆ ಸೊಸೆಯ ಅಸಮಾಧಾನದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಅನುಭವಿಸಿದವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಗಳ ಮೃದುಧೋರಣೆಯ ಹಿತವಚನ. ತನ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಗಳು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಮಾತಿನ